

دستورات آیه الحق مرحوم قاضی در ماه‌های رجب و شعبان و رمضان المبارک

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

این کتاب [صفحات من تاریخ الأعلام] مربوط به حالات مرحوم قاضی - رحمة الله عليه - می باشد که آقازاده ایشان آقای سید محمد حسن نوشته اند. البته دو تا کتاب نوشته اند: یکی راجع به حالات مرحوم قاضی و یکی هم برای شاگردانشان. در این کتابی که راجع به مرحوم قاضی است، یک جا دستورات مرحوم قاضی به شاگردانشان درباره ماه رجب و شعبان و رمضان می باشد؛ دستورات مربوط به سال ۱۳۵۷ هجری قمری است؛ یعنی نه سال به فوت ایشان، چون مرحوم قاضی سال ۶۶ فوت کردند.

مرحوم آیه الله حاج سید علی قاضی در وصیتی که به شاگردان خود در سه ماه رجب و شعبان و رمضان دارد، می فرماید:

" الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، وَ الصَّلَاةُ وَ السَّلَامُ عَلَى الرَّسُولِ الْمُبِينِ وَ وَزِيرِهِ الْوَصِيِّ الْأَمِينِ وَ أَبْنَائِهِمُ الْخُلَفَاءِ الرَّاشِدِينَ وَ الذَّرِيَّةِ الطَّاهِرِينَ وَ الْخَلْفِ الصَّالِحِ وَ الْمَاءِ الْمَعِينِ صَلَّى اللَّهُ وَ سَلَّمَ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ."

«حمد مختص ذات اقدس پروردگار عالمیان است. و صلوات و سلام خدا و فرشتگان مقرب و همه جهانیان، بر فرستاده آشکار او، و بر وزیر و وصی امین آن حضرت، امیرالمؤمنین؛ و بر فرزندان آن دو بزرگوار که خلفای راشدین و راه یافتگان و راهنمایان به حق و صراط مستقیم، و ذریه طاهرین آنان می باشند باد. و درود و سلام بر خلف صالح و جانشین به حق و شایسته آنها باد که آب گوارا بر کام تشنه امت و شیعیان می باشند، صلی الله و سلم علیهم اجمعین، درود و سلام خداوند بر همه آنان باد.»

تَبَقُّظُ لِكِي تَزْدَادَ فِي الزَّادِ وَ اغْتَنِمَ

۱. "نَبِّهْ! فَقَدْ وَافَتَكُمْ الْأَشْهُرُ الْحُرْمُ"

۲. فُقِّمَ فِي لَيَالِيهَا وَصُمَّ مِنْ نَهَارِهَا
 ۳. وَلَا تَهَجَّعَنَّ فِي اللَّيْلِ إِلَّا أَقْلَهُ
 ۴. وَرَتَّلْ كِتَابَ الْحَقِّ وَاقْرَأْهُ مَا كَثُرًا
 ۵. فَلَمْ تُحْظَ بِلَ لَمْ يُحْظَ بِمِثْلِهِ،
 ۶. وَسَلِّمْ عَلَى أَصْلِ الْقُرْآنِ وَفَصْلِهِ
 ۷. فَمَنْ دَانَ لِلرَّحْمَنِ فِي غَيْرِ حُبِّهِمْ
 ۸. فَحُبُّهُمْ حُبُّ الْإِلَهِ اسْتَعِدَّ بِهِ
 ۹. فَلَا تُكِّ بِاللَّاهِي عَنِ الْقَوْلِ وَاعْتَبِرْ
 ۱۰. عَلَيْكَ بِذِكْرِ اللَّهِ فِي كُلِّ حَالَةٍ
 ۱۱. فَهَذَا حِمِّي الرَّحْمَنِ فَادْخُلْ مُرَاعِيَا
 ۱۲. فَمَنْ يَعْتَصِمَ بِاللَّهِ يُهْدَى صِرَاطَهُ
- لِشْكْرِ إِلَيْهِ تَمَّ فِي لُطْفِهِ وَعَمَّ
 تَهَجَّدْ؛ وَكَمْ صَبَّ مِنَ اللَّيْلِ لَمْ يَنْمَ
 بِأَحْسَنِ صَوْتٍ نَوْرُهُ يَشْرِقُ الظُّلَمَ
 وَأَخْطَأَ مَنْ غَيْرَ الَّذِي قُلْتَهُ زَعَمَ
 بَقِيَّةَ آلِ اللَّهِ، كُنْ عَبْدَهُ السَّلَامَ
 فَقَدْ ضَلَّ فِي انْكَارِهِ أَعْظَمَ النَّعَمَ
 هُمْ الْعُرْوَةُ الْوُثْقَى، فَبِالْعُرْوَةِ اعْتَصِمَ
 مَعَانِيَهُ كَيْ تَرْقَى إِلَى أَرْفَعِ الْقِمَمِ
 وَلَا تَنْ فِيهِ، لَا تَقُلْ كَيْفَ ذَا وَكَمْ!
 لِحُرْمَاتِهِ فِيهَا عَظْمُهُ وَالتَّزِمَ
 فَإِنْ قُلْتَ رَبِّي اللَّهُ يَا صَاحِبَ فَاسْتَقِمَّ!

۱. «آگاه و متوجه باش! که ماه‌های حرام (رجب و شعبان و رمضان که در نزد اهل عرفان ماه‌های حرامند) از راه رسید؛ بیدار باش! تا اینکه برای مسافرت خویش توشه برداری، و این فرصت را از دست مده و غنیمت بشمار!

۲. شب‌های آن را به بیداری و روزهای آن را به روزه گرفتن سپری نما، به شکرانه اینکه خداوند لطف خویش را عام و شامل همگان فرموده است.

۳. و شب را جز به مقدار کمی استراحت و خواب سپری مکن؛ و نماز شب را به نحو تهجد و بیدار و خواب بجای آور (یعنی چند رکعتی نماز بخوان و مقداری بخواب و سپس بیدار شو، و به همین ترتیب عمل نمای تا نافله شب پایان پذیرد)؛ و چه بسیارند عاشقانی که هرگز در شب نمی خوابند!

۴. و کتاب حق را تلاوت نمای و آن را با بهترین صوت و زیباترین نغمه و آرام آرام قرائت کن؛ چرا که ظلمت‌ها و کدورت‌ها را تبدیل به نور و روشنایی می‌نماید.

۵. پس تو بهره‌مند نشدی، بلکه هیچ‌کس از چیزی به مانند قرآن بهره نبرده است! و هر کس غیر از گفته مرا بگوید سخت در اشتباه فرو رفته، مرتکب خطا گردیده و گمان او گمان باطلی خواهد بود!

۶. و سلام بفرست بر اصل قرآن و فصل آن (که مقصود محمد و آل محمد صلوات الله علیهم أجمعین هستند) که آنان باقیمانندگان آل الله می‌باشند، و در برابر آنان عبد محض و تسلیم و بدون اراده باش!

۷. هر کسی که در غیر حب آنها خود را در ذمه خداوند رحمان درآورد و به اندازه ذره‌ای از محبت غیر آنها در دل راه دهد، او محققاً گمراه شده و منکر نعمت ولایت آنان گردیده؛ و در این انکار خود نعمت‌های پروردگارش را از دست داده است.

۸. پس محبت به آنها محبت به خداوند است، و در این صورت تو خود را در پناه حب خداوند درآور؛ [ایشان ریسمان مستحکم الهی هستند، پس به این ریسمان چنگ بزن.]

۹. و درباره قرآن کوتاهی مکن، و آن را از روی لهو و لعب قرائت منماید و در معانی آن دقت کن تا به واسطه دقت در قرآن به بالاترین ذروه از قلیل مجد و شرف نائل آیی.

۱۰. و در هر حال بر تو باد به ذکر و یاد خدا؛ و مبدا کوتاهی کنی در قرائت قرآن و ذکر پروردگار! و هیچ‌گاه در این مورد عذر نیاور که: چگونه و چه مقدار به یاد او باشم. (یعنی اشتغال به امور دنیوی و تراکم شواغل و مشاغل تو باعث نشود که در این دو مهم سستی و تکاهل ورزی و آن را به عنوان عذر برای خویش تلقی نمایی.)

۱۱. این ماه‌ها (رجب و شعبان و رمضان) قرقگاه‌های خداوند است؛ پس در این قرقگاه داخل شو، اما حرمت آن را پاس بدار و آنها را معظم داشته، ملتزم به رعایت آداب آن باش.

۱۲. پس هر کسی که به خداوند معتصم شود (دست به دامان رحمت و جمال و جلال او دراز نماید و به ریسمان او چنگ بزند) خود را در صراط او می‌یابد. و اگر گفتی "ربی الله"، ای گوینده، روی این کلام ایستادگی نمای و دست از آن برندار!

" قَالَ عَزَّ مِنْ قَائِلٍ:

«وَمَنْ يَعْتَصِمَ بِاللَّهِ فَقَدْ هُدِيَ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ».

وَقَالَ: «وَأَسْتَقِيمُ كَمَا أُمِرْتُ».....

وَقَالَ جَلَّ جَلَالُهُ الْعَظِيمُ: «إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ».... "

«خداوند عزیز می فرماید: و هر کسی که اعتصام به خدا پیدا کند، به راستی در صراط مستقیم و راه راست هدایت شده است.

و نیز فرموده است: به آنچه که مأموریت یافتی پایداری و استقامت نما!

و نیز پروردگار که دارای جلال و مجد و عظمت است، می فرماید: به راستی آن کسانی که بدین معنی اقرار نمودند که: "پروردگار ما الله است"، و پس از این اقرار و اعتراف، استقامت و پایداری را پیشه خود ساختند، ملائکه پروردگار بر آنها فرود می آیند...»

" انْتَبِهُوا إِخْوَانِي الْأَعْزَّةَ - وَفَقِّكُمْ اللَّهُ لِبَطَاعَتِهِ - فَقَدْ دَخَلْنَا فِي حِمَى الْأَشْهُرِ الْحُرْمِ، فَمَا أَعْظَمَ نِعَمَ الْبَارِي عَلَيْنَا وَأَتَمَّ!

فَالوَاجِبُ عَلَيْنَا قَبْلَ كُلِّ شَيْءٍ التَّوْبَةُ بِشُرُوطِهَا اللَّازِمَةِ وَصَلَوَاتِهَا الْمَعْلُومَةِ، ثُمَّ الْإِحْتِيَاءُ مِنَ الْكِبَائِرِ وَالصَّغَائِرِ بِقَدْرِ الْقُوَّةِ."

«هان ای برادران عزیز و گرامی ام- که خدای شما را در طاعت خود موفق بدارد- آگاه باشید! متوجه و هشیار باشید که ما در قرقگاه داخل شده ایم، و همان گونه که در زمین های حرم باید از محرّمات اجتناب نمود و ارتکاب یک سلسله اعمالی که در غیر حرم جرم نیست در آنجا جرم

۱ (۱)- سوره آل عمران (۳) ذیل آیه ۱۰۱.

۲ (۱)- سوره الشوری (۴۲) قسمتی از آیه ۱۵.

۳ (۲)- سوره فصلت (۴۱) صدر آیه ۳۰.

محسوب می شود، در این ماه ها هم که قرقگاه زمانی محسوب می شود چنین است و باید با هشیاری و مواظبت در آن وارد شد؛ و به همان نحو که در قرقگاه مکانی که حرم است، انسان به کعبه نزدیک می شود، در این ماه ها هم که قرقگاه زمانی است، انسان به مقام قرب خداوند می رسد. پس چقدر نعمت های پروردگار بر ما بزرگ و تمام است! و او هر گونه نعمتی را بر ما تمام نموده است!

پس حال که چنین است، قبل از هر چیز آنچه که بر ما واجب و لازم است، توبه ای است که دارای شرایط لازمه و نمازهای معلومه است؛ (مقصود همان دستور توبه ای است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم در ماه ذوالقعدة الحرام داده اند و در کتب ادعیه مثل مفاتیح الجنان آمده و چهار رکعت نماز دارد.)^۱

و پس از توبه، واجب ترین چیز بر ما پرهیز از گناهان صغیره و کبیره است تا جایی که توان و قدرت و استطاعت داریم.»

"فَلَيْلَةَ الْجُمُعَةِ أَوْ يَوْمَ الْأَحَدِ تُصَلُّونَ صَلَاةَ التَّوْبَةِ لَيْلَةَ الْجُمُعَةِ أَوْ نَهَارَهَا؛ ثُمَّ تُعِيدُونَهَا يَوْمَ الْأَحَدِ فِي الْيَوْمِ الثَّانِي مِنَ الشَّهْرِ.

ثُمَّ تَلْتَمِزُونَ الْمَرَاقِبَةَ الصَّغْرَى وَ الْكُبْرَى وَ الْمُحَاسِبَةَ وَ الْمُعَاتِبَةَ بِهَا هُوَ أُخْرَى. فَإِنَّ فِيهَا تَذَكِيرَةً لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يَتَذَكَّرَ أَوْ يَخْشَى."

«پس (ای برادران عزیز) دستور توبه را در شب جمعه اول ماه (رجب) یا روز جمعه، و یا روز یکشنبه آن، انجام داده نماز توبه را بخوانید؛ سپس آنها را در روز یکشنبه دوم همان ماه تکرار و اعاده نمایید.

^۱ (۱) - مفاتیح الجنان، اعمال ماه ذی القعدة:

« و کیفیت آن چنان است که در روز یکشنبه غسل کند و وضو بگیرد و چهار رکعت نماز گزارد؛ در هر رکعت حمد یک مرتبه، و سه مرتبه، و معوذتین یک مرتبه، پس استغفار کند هفتاد مرتبه و ختم کند استغفار را به " لا حَوْلَ وَ لا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ"، پس بگوید: " يَا عَزِيزُ يَا غَفَّارَ، اغْفِرْ لِي ذُنُوبِي وَ ذُنُوبَ جَمِيعِ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ، فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ". فقیر گوید: ظاهر آن است که این استغفار مذکور و دعای بعد را، بعد از نماز باید بجا آورد.» (محقق)

سپس ملتزم شوید به مراقبه، چه مراقبه صغری (باز داشتن نفس از آنچه که خداوند بدان راضی نیست) و چه مراقبه کبری (نگاه داشتن دل از آنچه محبوب نمی‌پسندد).

و نیز خود را وادار به محاسبه (حساب کشیدن از نفس) و معاتبه (سرزنش نمودن در صورت لغزش) و معاقبه (تنبيه نمودن نفس در صورت ارتکاب خلاف) به آن چیزی که شایسته و سزاوار است نمایید.

پس برآستی هر کسی که در صدد متذکر شدن به ذکر حقّ و در مقام خشیت از ذات اقدس حضرت حقّ متعال بوده باشد می‌تواند از راه مراقبه و محاسبه و معاتبه و معاقبه متذکر گردد.

"ثُمَّ أَقْبِلُوا بِقُلُوبِكُمْ وَ دَاوُوا أَمْرًا ضُّ ذُنُوبِكُمْ وَ هَوِّنُوا بِالْأَسْتِغْفَارِ خُطُوبَ عُيُوبِكُمْ.

وَإِيَّاكُمْ وَ هَتَكَ الْحُرْمَاتِ! فَإِنَّ مِنْ هَتَكَ وَ إِنْ لَمْ يَهْتِكِ الْكَرِيمُ عَلَيْهِ فَهُوَ مَهْتُوكٌ.

وَآئِي يُرْجَى النَّجَاةُ لِقَلْبٍ ارْتَبَكَتَ فِيهِ الشُّكُوكُ، حَتَّى يَسْلُكَ سَبِيلَ الْمُتَّقِينَ وَ يَشْرَبَ مِنَ الْمَاءِ الْمَعِينِ مَعَ الْمُحْسِنِينَ؟! وَ اللَّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى نَفْسِي وَ أَنْفُسِكُمْ وَ هُوَ خَيْرٌ مُعِينٍ."

«پس از این مرحله، با دل‌های خود به خداوند رو آورده، بیماری‌های گناهانتان را معالجه و مداوا نمایید و به وسیله استغفار، بزرگی و سنگینی عیوب خود را کاهش دهید.

و بپرهیزید از اینکه حریم الهی را بشکنید و پرده‌های حجاب را بالا زده، حرمت حرم را هتک نمایید!

زیرا به راستی چنین شخصی در نظام تکوین بی‌آبرو و مهتوک است؛ گرچه خداوند کریم از روی کرمش، به حسب ظاهر آبروی او را حفظ نماید؛ و همین جزای اوست و نیازی به مجازات پروردگار ندارد!

و کجا امید نجات است برای دلی که شبهات وارد آن شده، در او نفوذ نموده است؟! (یعنی یکی از واجبات و لوازم حتمیه سلوک إلى الله، یقین داشتن به مبدأ و معاد و حقانیت طریق و شیخ

و استاد است؛ و در صورت پیدایش کمترین شک و تردیدی سالک خودبه‌خود از حرکت باز می‌ماند. بنابراین محال است با وجود شک، سالک از مهلکه نجات پیدا نماید.) و چنین شخصی هرگز نمی‌تواند در راه متّین قدم بردارد، و هیچ‌گاه قدرت ندارد به مقام محسنین راه یابد و با آنان از چشمه آب گوارا بنوشد.

و خداوند تنها محلّ اتّکای من و شما است و او بهترین یار و یاور می‌باشد.»

و اما دستورالعمل این سه ماه:

۱. "عَلَيْكُمْ بِالْفَرَائِضِ فِي أَحْسَنِ أَوْقَاتِهَا وَ هِيَ مَعَ نَوَافِلِهَا الْإِحْدَى وَالْخَمْسِينَ. فَإِنْ لَمْ تَتَمَكَّنُوا فَبَارِعَ وَأَرْبَعِينَ. وَإِنْ مَنَعَتْكُمْ شَوَاغِلُ الدُّنْيَا، فَلَا أَقْلَ مِنْ صَلَاةِ الْأَوَّابِينَ."

۲. "وَأَمَّا نَوَافِلُ اللَّيْلِ فَلَا مَحِيصَ مِنْهَا عِنْدَ الْمُؤْمِنِينَ! وَالْعَجَبُ مِمَّنْ يَرُومُ مَرْتَبَةً مِنَ الْكَمَالِ وَهُوَ لَا يَقُومُ اللَّيَالِ! وَ مَا سَمِعْنَا أَحَدًا نَالَ مَرْتَبَةً مِنْهُ إِلَّا بِقِيَامِهَا."

«۱. بر شما باد به اینکه نمازهای فریضه خود را با نوافل آن که مجموعاً پنجاه و یک رکعت است، در بهترین اوقاتشان انجام دهید.

و اگر نتوانستید چهل و چهار رکعت آن را بجا بیاورید. چنانچه باز هم شواغل دنیا شما را بازداشت، حتماً نافله ظهر را که به او "صلاة أوابین" می‌گویند، انجام دهید.

۱ (۱) - زیرا نمازهای واجب هفده رکعت است و هر یک از آنها دارای نوافل می‌باشند؛ بدین ترتیب: دو رکعت نافله صبح که وقت آن قبل از نماز صبح است، و هشت رکعت نافله ظهر و هشت رکعت نافله عصر که قبل از ظهر و عصر خوانده می‌شوند، و چهار رکعت نافله مغرب که وقتش بعد از فریضه مغرب است، و یک رکعت ایستاده و یا دو رکعت نشسته که یک رکعت حساب می‌شوند و وقتش بعد از نماز عشاء است؛ و مجموع آنها، بیست و سه رکعت می‌شوند و یازده رکعت آن‌هم نافله شب است که جمعاً سی و چهار رکعت می‌باشند. بدین ترتیب مجموع نوافل و فرائض، پنجاه و یک رکعت می‌شوند. (مرحوم علامه طهرانی رضوان الله علیه)

۲ (۲) - بدین صورت که چهار رکعت از عصر و دو رکعت از مغرب و وثیره - که مجموعاً هفت رکعت می‌باشد - حذف شود. (مرحوم علامه طهرانی رضوان الله علیه)

و نماز ظهر را هم در وقت فضیلت انجام دهید که در قرآن بدان تأکید شده و مراد از «الصَّلَاةِ الْوُسْطَى» همان نماز ظهر است!

۲. و اما در مورد نافله شب به خصوص باید بدانید که: انجام دادن آن در نظر مؤمنین و سالکان حضرت معبود از واجبات است و هیچ چاره‌ای جز اِتیان آن نیست! و تعَجَّب است از کسانی که قصد رسیدن به مرتبه‌ای از مراتب کمال را داشته، ولی به قیام شب و انجام نوافل آن بی توجه هستند! و ما هیچ گاه ندیده و نشنیده‌ایم که احدی به یک مرحله و مرتبه‌ای از کمال راه یافته باشد مگر به واسطه برپاداری نماز شب!

۳. «وَعَلَيْكُمْ بِقِرَاءَةِ الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ فِي اللَّيْلِ بِالصَّوْتِ الْحَسَنِ الْحَزِينِ، فَهُوَ شَرَابُ الْمُؤْمِنِينَ.»

۴. «وَعَلَيْكُمْ بِالْتِمَامِ الْأُورَادِ الْمَعْتَادَةِ الَّتِي هِيَ بِيَدِ كُلِّ وَاحِدٍ مِنْكُمْ. وَالسَّجْدَةَ الْمَعْهُودَةَ مِنْ ۵۰۰ إِلَى ۱۰۰۰.»

۳. بر شما باد به قرائت قرآن کریم در نافله‌های شب که انسان را حرکت داده، سیر او را سریع می‌نماید و برای او بسیار مفید است. تغنی به قرآن، انسان را به خدا نزدیک می‌کند! به‌خلاف غنای محرم که آدمی را به لهُو می‌کشاند. پس تا می‌توانید در شب‌ها قرائت قرآن کنید، چرا که قرائت قرآن شراب مؤمنین است.

۴. بر شما باد اینکه: به انجام دادن اوراد و اذکاری که هر یک از شما به عنوان دستور در دست دارید، ملتزم و متعهد باشید.

و بر شما باد به مداومت سجده یونسیه و گفتن ذکر یونسیه: «لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ» در سجده از پانصد تا هزار مرتبه.

۱ (۱) - سورة البقرة (۲) قسمتی از آیه ۲۳۸.

۲ (۲) - سورة الأنبياء (۲۱) ذیل آیه ۸۷.

۵. و زیارة المشهد المعظم الأعظم كل يوم. و إتيان المساجد المعظمة ما أمكن، و كذا سائر المساجد. فإن المؤمن في المسجد كالسمكة في الماء.

۶. و لا تتركوا بعد الصلوات المفروضات تسبيحة الصديقة صلوات الله عليها، فإنها من الذكر الكبير. و لا أقل في كل مجلس دورة.

۵. بر شما باد به زیارت مشهد اعظم (که مراد همان حرم مطهر أميرالمؤمنین و قبر نورانی آن بزرگوار است). و نیز سایر مشاهد مشرفه اهل البيت عليهم السلام و مساجد معظمه مانند: مسجد الحرام، مسجد النبی، مسجد کوفه، مسجد سهله و به طور کلی هر مسجدی از مساجد؛ زیرا مؤمن در مسجد، همانند ماهی است در آب دریا!

۶. و هیچ گاه پس از نمازهای واجب خود، تسبیحات حضرت صدیقه صلوات الله علیها را ترک ننمایید؛ زیرا این تسبیحات، یکی از انواع "ذکر کبیر" شمرده شده است. [لااقل بعد از هر نماز یک دوره این تسبیحات را بخوانید!]

۷. و من اللازم المهم الدعاء لفرج الحجة صلوات الله عليه في قنوت الوتر؛ بل في كل يوم و في جميع الدعوات.

۸. و قراءة الجامعة في يوم الجمعة، أعنى الجامعة المعروفة المشروحة.

۹. و لا تكون التلاوة أقل من جزء.

۷. یکی از وظایف مهم و لازم برای سالک إلى الله، دعا برای فرج حضرت حجّت صلوات الله علیه در قنوت «وتر» است؛ بلکه باید در هر روز و در همه اوقات و همه دعاها، برای فرج آن بزرگوار دعا نمود.

۸. و یکی دیگر از وظایف لازم و مهم، قرائت زیارت جامعه، معروف به "جامعه کبیره" در روز جمعه است.

۹. لازم است که قرائت قرآن حتماً کمتر از یک جزء نباشد.»

« ۱۰. و أَكثِرُوا مِنْ زِيَارَةِ الْإِخْوَانِ الْأَبْرَارِ؛ فَإِنَّهُمْ الْإِخْوَانُ فِي الطَّرِيقِ، وَالرَّفِيقُ فِي الْمَضِيقِ.

۱۱. و زيارَةَ الْقُبُورِ فِي النَّهَارِ غَبًّا، وَ لَا تَزُورُوا لَيْلًا.

مَا لَنَا ... وَ لِلدُّنْيَا؟! قَدْ غَرَّتْنَا! وَ شَغَلَّتْنَا وَ اسْتَهْوَتْْنَا وَ لَيْسَتْ لَنَا!!

فَطُوبَى لِرِجَالٍ أَبْدَانُهُمْ فِي النَّاسُوتِ وَ قُلُوبُهُمْ فِي اللَّاهُوتِ ... أَوْلَيْكَ الْأَقْلُونَ عَدَدًا ... وَ الْأَكْثَرُونَ مَدَدًا ... أَقُولُ مَا تَسْمَعُونَ، وَ اسْتَغْفِرُ اللَّهَ.»

« ۱۰. تا می توانید بسیار به دیدار و زیارت برادران نیکوکار خود بشتابید؛ چرا که به راستی آنها برادرانی هستند واقعی که در تمام مسیر، همراه انسانند و با رفاقت خویش، آدمی را از کریهه های نفس و تنگناها و عقبات آن عبور می دهند!

۱۱. به زیارت اهل قبور ملتزم باشید، ولی نه به صورت مداوم و همه روزه (مثلاً در هفته، یک روز انجام بگیرد)؛ و نباید زیارت قبور در شب واقع گردد.

ما را با دنیا چه کار؟! به راستی دنیا ما را فریب داده، به پستی و ذلت کشانید! ما را از مقام عزت و رفعت پایین آورد! و دنیا پست تر از آن است که برای ما هدف قرار گیرد! پس آن را برای اهل دنیا واگذارید!!

پس به به! خوشا به حال آن مردانی که بدن های آنان در این عالم خاکی است ولی قلوبشان در عالم لاهوت، یعنی در عالم احدیت و واحدیت و عز پروردگار در پرواز می باشد!

و این افراد، اگرچه از نظر تعداد بسیار کم هستند، ولیکن از نظر قوت و مدد و از جهت واقعیت و اصالت و حقیقت دارای اکثریت می باشند.

من می‌گویم آنچه را که شما می‌شنوید، و از ذات اقدس حضرت حق طلب مغفرت می‌نمایم.» (۱۳۵۷ ه. ق)

این دستوراتی است که مرحوم قاضی به شاگردان خود داده است، و رفقا این دستورات را در این سه ماه انجام می‌دهند؛ البته این اعمال را در حد امکان، هر کسی که نمی‌تواند هر روز را روزه بگیرد، حتی‌الامکان ۵ روز از رجب و ۱۰ روز از شعبان را بگیرد؛ خلاصه به حسب ملاحظه مزاج و قوه و حال و استعداد بگیرد.

و قراءة القرآن در شب علی حد القدره.

اگر می‌توانی نخواب؛ و اگر کسی نمی‌تواند همه شب را نخوابد، صَب باشد (صب یعنی جگر سوخته، بیدار خوابی کند، شب زود بخوابد و سعی کند بیدار خواب کند طوری که بدن استراحت خود را بگیرد.)

مرحوم قاضی اول شب می‌خوابیدند، بعد نماز می‌خواندند و بعد می‌خوابیدند و باز نماز می‌خواندند؛ همین‌طور تا دو ساعت به اذان که دیگر نمی‌خوابیدند. مرحوم آخوند ۳ ساعت به اذان صبح بیدار بودند.

اگر نافله شب را بجا نیاورید، فایده ندارد و عرفان معنی ندارد؛ عرفان به عمل است نه به گفتن!

اللهم صلّ علی محمد و آل محمد

کتاب شریف مهرتابناک از صفحه ۲۲۶ تا ۲۳۶